

Rapportering av handlingsplan utifrån dataskyddsombuds årsrapport 2024

2025-04-09

Anna-Lena Björk, Dan Folkesson, Razvan Nutu

Verksamhetens dataskyddsarbete

Verksamhetens dataskyddsarbete

Dataskyddsombuds årsrapport

Några av de föreslagna åtgärder är direkt riktade mot den dataskyddsfunktion som etablerades under Q3 2024. Det rör sig om förslag till att

- medarbetare som bemannar upp dataskyddsfunktionen utbildas
- dataskyddsfunktionen tar fram en för Intraservices gemensam struktur för hur dataskyddsarbetet ska bedrivas inom förvaltningen som sådan och inom tjänsteorganisationen

Utförda och pågående aktiviteter

Inom ramen för projektet *Etablera systematiskt informationssäkerhetsarbete* har det genomförts aktiviteter kopplat till nämnda föreslagna åtgärderna. Ytterligare aktiviteter är också pågående och planerade. Det rör sig om aktiviteter kopplade till

- utbildning av medarbetare inom dataskyddsfunktionen
- framtagande av utbildningsmaterial och utbildningar av chefer och andra medarbetare inom förvaltningen
- förtydligande till roller, ansvar och mandat
- inköp och implementation av systemstöd för bland annat personuppgiftsbehandlingar
- planering av uppstart av projekt för uppdatering, framtagande och registrering av personuppgiftsbehandlingar inom förvaltningsorganisationen och tjänsteorganisationen, med preliminär start i maj 2025

Verksamhetens dataskyddsarbete

Dataskyddsombuds årsrapport

Det anges i årsrapporten att "*Dataskyddsombudets uppfattning är att Intraservice i detta arbete haft en ledande roll och tagit på sig ansvar för att, i samverkan med dataskyddsombudet, driva frågan om ansvarsförhållanden för hela Stadens räkning*".

Utförda och pågående aktiviteter

Det stämmer att Intraservice tagit en ledande roll i frågan om ansvarsförhållanden, men ansvaret för detta har Stadsledningskontoret. Detta enligt överenskommelse under Q3 2024. Arbete i frågan ska enligt vad som överenskommits om återupptas under Q2 2025. Ansvarsfrågan som omnämns här avser personuppgiftsbehandlingar i tjänster där Intraservice anser sig vara personuppgiftsansvarig.

Verksamhetens dataskyddsarbete

Projektet *Etablera systematiskt informationssäkerhetsarbete* inkluderar flera delprojekt vars mål är att ha en helhetssyn på informationssäkerhetsarbetet.

Dataskydd utgör en del av det arbete som är kopplat till informationssäkerhet. Övriga delar består av det som andra lagstiftningar, regelverk och standarder anger.

För att erhålla ett fungerande systematiskt informationssäkerhetsarbete behöver samtliga dessa delar samspela. Detta gäller för både det administrativa och tekniska säkerhetsarbetet.

Särskilda iakttagelser

Brister i tjänsteleveransen kvarstår

Brister i tjänsteleveransen kvarstår

Dataskyddsombuds årsrapport

”I årsrapporten för 2023 lyfte dataskyddsombudet de risker som identifierats kopplat till brister i förvaltningens tjänsteleverans när det gällde att säkerställa att de tjänster/den digitala infrastrukturen som levereras uppfyller gällande lagkrav. Precis som för föregående år kan dataskyddsombudet konstatera att förvaltningen även under 2024 har fortsatt att utveckla och leverera tjänster/digitala lösningar utan att dessa först kontrollerats utifrån ett dataskydds- och informationssäkerhetsperspektiv.”

Utförda och pågående aktiviteter

- Anvisning för riskhantering finns framtagen.
- Utbildningar har genomförts under 2024 och ytterligare utbildningar kommer att genomföras under 2025.
- Arbete med att uppdatera förvaltningens processer för projekt, inköp och förändringsarbete pågår.

Uppföljning av dataskyddsombuds tidigare lämnade rekommendationer

Dataskyddsorganisation

Dataskyddsombuds årsrapport

”Fokusområde 1: Dataskyddsorganisation

Verksamheten gavs följande rekommendationer:

Fastställ och tillsätt en intern dataskyddsorganisation, med tillräckliga resurser, mandat och kompetens, som kan samordna och arbeta med frågorna inom förvaltningen. ”

Utförda och pågående aktiviteter

Aktiviteter har utförts, bland annat genom bildandet av en funktion med utsedda dataskyddskontakter. En komplett dataskyddsorganisation behöver dock inkludera en organisation bestående av alla medarbetare inom Intraservice, där funktionen med dataskyddskontakter ingår.

Aktiviteter är också pågående och planerade. Det rör sig om aktiviteter kopplade till

- utbildning av dataskyddskontakter
- framtagande av utbildningsmaterial och utbildningar av chefer och andra medarbetare inom förvaltningen
- roller, ansvar och mandat
- inköp och implementation av systemstöd för bland annat personuppgiftsbehandlingar
- planering av uppstart av projekt för uppdatering, framtagande och registrering av personuppgiftsbehandlingar inom förvaltningsorganisationen och tjänsteorganisationen, med preliminär start i maj 2025

Register över personuppgiftsbehandlingar

Dataskyddsombuds årsrapport

”Verksamheten gavs följande rekommendationer:

Ta fram ett personuppgiftsbehandlingsregister. Gå igenom verksamhetens personuppgiftsbehandlingar, se över hur dessa ska definieras och dokumentera respektive behandling utifrån kraven enligt artikel 30 i GDPR. ”

Utförda och pågående aktiviteter

Under 2024 har arbete utförts kopplat till inköp av nytt systemstöd för registrering av personuppgiftsbehandlingar. Under Q2 2025 kommer detta systemstöd att tas i produktion.

- Planering pågår av uppstart av ett projekt vars mål är att
 - ta fram metodstöd, process och arbetssätt
 - tydliggöra rollers ansvar och mandat kopplat till personuppgiftsbehandlingar
 - utbilda medarbetare inom förvaltningen som sådan och tjänsteorganisationen
 - identifiera och registrera personuppgiftsbehandlingar som ska kopplas till förvaltningens personuppgiftsansvar
 - uppdatera Intraservices integritetspolicy
 - initiera översyn av tjänstespecifikationer och funktionsbeskrivningar utifrån vilka personuppgiftsbehandlingar som Intraservice utges vara personuppgiftsbiträde för

Dataskyddsombuds årsrapport

”Verksamheten gavs följande rekommendationer:

Se över samtliga delar i den information som lämnas till de registrerade och de arbetssätt som tillämpas för att säkerställa att informationsplikten gentemot de registrerade uppfylls. I arbetet behöver de rekommendationer som tidigare lämnats kopplat till den specifika informationen i integritetspolicyn omhändertas.”

Utförda och pågående aktiviteter

- Inom det projekt, där Intraservices personuppgiftsbehandlingar ska identifieras och dokumenteras, ska Intraservices integritetspolicy uppdateras. Detta kommer att vara tillräckligt utifrån de personuppgiftsbehandlingar som förvaltningen som sådan är personuppgiftsansvarig för.
- När det gäller personuppgiftsbehandlingar inom tjänsteleveranser, där det finns ett inom Göteborgs Stad gemensamt personuppgiftsansvar, eller där Intraservice eventuellt kan anses vara personuppgiftsansvarig, behöver för Göteborgs Stad gemensam dokumentation uppdateras. Med för Göteborgs Stad gemensam dokumentation kan avses exempelvis bilaga till anställningsavtal.

Bristande ansvarstagande i Stadens arbete med AI

Bristande ansvarstagande i stadens arbete med AI

Dataskyddsombuds årsrapport

- Utifrån gjorda iakttagelser under året är dataskyddsombudets uppfattning att dataskyddsperspektivet genomgående saknas i det AI-arbete som under året har bedrivits av eller inom förvaltningen.

Utförda och pågående aktiviteter

- Testat prototyper
- En gemensam digital assistent för offentlig sektor (SveaGPT)
 - Användaren information tre gånger innan och vid inloggning, att inte använda några personuppgifter i testsystemet.
 - Två typer av personuppgifter
- Tillsatt en expertgrupp
- Tillsammans med 60st andra offentliga organisationer
- Vid har vid flertalet AI-tillfällen och framför allt inom innovationsarbetet haft med expertis i form av dataskydd, jurister, informationssäkerhet och arkitektur
- Utbildning/information till Kompetenscenter
- I den utbildning som tagits fram till staden, har vi haft fokus på dataskydd, där dataskyddsenheten själva skrivit och säkerställt informationen.

Bristande ansvarstagande i stadens arbete med AI

Dataskyddsombuds årsrapport

- Utifrån gjorda iakttagelser under året är dataskyddsombudets uppfattning att dataskyddsperspektivet *genomgående* saknas i det AI-arbete som under året har bedrivits av eller inom förvaltningen.

Utförda och pågående aktiviteter

- Testat prototyper
- En gemensam digital assistent för offentlig sektor (SveaGPT)
 - Användaren information tre gånger innan och vid inloggning, att inte använda några personuppgifter i testsystemet.
 - Två typer av personuppgifter
- Tillsatt en expertgrupp
- Tillsammans med 60st andra offentliga organisationer
- Vid har vid flertalet AI-tillfällen och framför allt inom innovationsarbetet haft med expertis i form av dataskydd, jurister, informationssäkerhet och arkitektur
- Utbildning/information till Kompetenscenter
- I den utbildning som tagits fram till staden, har vi haft fokus på dataskydd, där dataskyddsenheten själva skrivit och säkerställt informationen.

Gränssnitt i SveaGPT

Börja din nya chatt genom att ställa en fråga eller välj en tidigare chatt från sidopanelen

Kom ihåg att inte skriva personliga uppgifter i chatten

Ställ en fråga...

KUNSKAPSKÄLLA ?

Svea kan ge felaktiga svar. Använd Svea i kombination med andra källor.

0 / 285000

Bristande ansvarstagande i stadens arbete med AI

Dataskyddsombuds årsrapport

- Utifrån gjorda iakttagelser under året är dataskyddsombudets uppfattning att dataskyddsperspektivet *genomgående* saknas i det AI-arbete som under året har bedrivits av eller inom förvaltningen.

Utförda och pågående aktiviteter

- Testat prototyper
- En gemensam digital assistent för offentlig sektor (SveaGPT)
 - Användaren information tre gånger innan och vid inloggning, att inte använda några personuppgifter i testsystemet.
 - Två typer av personuppgifter
- Tillsatt en expertgrupp
- Tillsammans med 60st andra offentliga organisationer
- Vid har vid flertalet AI-tillfällen och framför allt inom innovationsarbetet haft med expertis i form av dataskydd, jurister, informationssäkerhet och arkitektur
- Utbildning/information till Kompetenscenter
- I den utbildning som tagits fram till staden, har vi haft fokus på dataskydd, där dataskyddsenheten själva skrivit och säkerställt informationen.

Vår och expertgruppens bedömning

- I den riskbaserade bedömning som juristgruppen i projektet genomfört, så överväger nyttan med utvecklandet av en trygg egen ändamålsenlig digital AI-assistent, samt det stöd med både utveckling och finansiering som vi erhåller, *den eventuella risken för att en enskild författare till ett stöddokument eller användares tjänste-epost ska kunna hanteras så den enskildes integritet blir kränkt. Stöddokumentet är offentliga och den enskilde medarbetaren får själv välja om man vill bli påkopplad på SveaGPT.*
- Samma bedömning görs av de 60 offentliga myndigheterna som deltar i etapp 2 av projektet.

Bristande ansvarstagande i stadens arbete med AI

Dataskyddsombuds årsrapport

- Utifrån gjorda iakttagelser under året är dataskyddsombudets uppfattning att dataskyddsperspektivet *genomgående* saknas i det AI-arbete som under året har bedrivits av eller inom förvaltningen.

Utförda och pågående aktiviteter

- Testat prototyper
- En gemensam digital assistent för offentlig sektor (SveaGPT)
 - Användaren information tre gånger innan och vid inloggning, att inte använda några personuppgifter i testsystemet.
 - Två typer av personuppgifter
- Tillsatt en expertgrupp
- Tillsammans med 60st andra offentliga organisationer
- Vid har vid flertalet AI-tillfällen och framför allt inom innovationsarbetet haft med expertis i form av dataskydd, jurister, informationssäkerhet och arkitektur
- Utbildning/information till Kompetenscenter
- I den utbildning som tagits fram till staden, har vi haft fokus på dataskydd, där dataskyddsenheten själva skrivit och säkerställt informationen.

Bristande ansvarstagande i stadens arbete med AI

Dataskyddsombuds årsrapport

- Under året har dataskyddsombudet kunnat se att allt fler verksamheter inom Staden börjar utforska användningen av AI. Dataskyddsombudet har under året löpande kunnat identifiera stora risker med det arbete som bedrivs på stadenövergripande nivå. *Riskerna kommer dels utifrån att det från centralt håll hittills saknas styrning och samordning i hur tekniken kan, och får, användas.*

Utförda och pågående aktiviteter

- Mycket av styrningen finns på plats:
 - Se nästa bild
- Stadsledningskontoret arbetar med ett ytterligare förtydligande stöd till staden kring just AI.
- Nationellt stöd från t.ex. DIGG och IMY
- Respektive förvaltning och bolag behöver göra bedömningar vid utforskande eller implementering

AI i Göteborgs Stad

I Göteborgs Stad står vi inför betydande samhällsutmaningar som kräver innovativa lösningar för att vi ska kunna fortsätta erbjuda den service och välfärd som efterfrågas nu och i framtiden. För att kunna lösa problemen måste vi göra saker på nya sätt.

AI i Göteborgs stad – Frågor och svar

Vad är AI och hur fungerar det?

AI, eller artificiell intelligens, är teknik som kan utföra uppgifter som traditionellt kräver mänsklig intelligens. AI bygger på data och sannolikhetsberäkningar, där algoritmer analyserar stora mängder data för att identifiera mönster och göra prognoser. Det kan också skapa ny information baserat på tidigare data. Tekniken används för att förbättra processer och stödja arbete inom olika områden.

Varför används AI i Göteborgs stad?

AI används i staden eftersom det erbjuder möjligheter att effektivisera processer, förbättra tjänster och skapa innovativa lösningar som möter medborgarnas behov. Genom att använda AI på ett ansvarsfullt sätt kan vi hantera samhällsutmaningar och fortsätta erbjuda högkvalitativ service och välfärd.

Är det tillåtet att använda ChatGPT i mitt arbete?

Ja! ChatGPT kan användas för att generera och förbättra texter samt hitta information. Verktöget kräver att användaren är medveten om upphovsrätt, källkritik och hantering av känslig information. Det är viktigt att inte dela personuppgifter och sekretessbelagd information.

Vad bör jag tänka på när jag använder generativ AI?

När du använder generativ AI, tänk på följande:

- Dela inte personuppgifter, sekretessbelagd information eller annan känslig data.
- Faktagranska och utvärdera resultatet eftersom korrekthet inte kan garanteras.
- AI-genererat material kan vara partiskt eller diskriminerande.
- Du har ansvar för att kunna förklara varför resultatet ser ut som det gör.

Kan medarbetare i Göteborgs stad använda ChatGPT Plus?

Varje förvaltning och bolag ansvarar för sitt digitaliseringsarbete. Det innebär att beslut om användning av specifika digitala verktyg, såsom betalversionen av ChatGPT, kan variera beroende på verksamhetens behov och prioriteringar. Är du osäker bör du rådgöra med din närmsta chef.

Styrande dokument

- ☞ Göteborgs Stads policy för digitalisering och IT
- ☞ Göteborgs Stads plan för digitalisering 2023-2026
- ☞ Göteborgs Stads regel för IT-användare
- ☞ Göteborgs Stads riktlinje för informationssäkerhet

Dokument och länkar

- ☞ Så styrs digitalisering i Göteborgs Stad
- ☞ Informationssäkerhet
- ☞ Dataskydd

Kontakter

- **Stadsledningskontoret**
digitaliserings.och.innovationsfunkti.

Hur påverkas upphovsrätt av AI-genererat material?

Det är oklart om AI-genererat material skyddas av upphovsrätt. Du ansvarar själv för att inte bryta mot upphovsrätten när du använder eller sprider material som skapats av AI. Generativ AI kan producera material som liknar befintliga verk. Var noga med att inte använda skyddade bilder, texter eller annat material på ett sätt som kan bryta mot lagar eller upphovsrätt.

Vad är viktigt att tänka på när jag använder AI-genererade bilder?

- Använd inte bilder från Göteborgs Stads gemensamma bildförsörjning i AI-verktyg.
- Om du skapar AI-genererade bilder ska det framgå tydligt att de är AI-genererade.
- Följ Göteborgs Stads grafiska profil även vid användning av AI-bilder.
- Var försiktig med att använda bilder som kan likna upphovsrättsskyddade verk.

[Läs mer om vad som gäller.](#)

Uppdatering: Microsoft Copilot stängs ned tillfälligt

Intraservice har beslutat att stänga ned AI-chatten Microsoft Copilot tillfälligt och starta en utredning om hur säkerheten i tjänsten kan förbättras ytterligare. Nedstängningen görs nu successivt i staden. Läs mer här: [Microsoft Copilot stängs ned tillfälligt](#)

Styrning och AI i Göteborgs Stad

Inga av Göteborgs Stads styrdokument kring digitalisering och informationssäkerhet tar uttryckligen upp AI, men är lika giltiga för utveckling av AI som andra digitala system. Några områden som är speciellt viktiga vid utveckling av AI-system är vilken kvalitet den data som systemet tränas på har. I Göteborgs Stads plan för digitalisering 2023-2026 finns till exempel insatsen att säkerställa att ändamålsenliga arbetssätt, modeller och metoder för data som strategisk resurs införs. Det ska ske i syfte att skapa förutsättningar för ökad tillgång och vidareutnyttjande av data. Där finns även insatsen att definitioner och ägarskap av data tydliggörs. Båda dessa är förutsättningar för att Göteborgs Stad ska ha data av god kvalitet och att AI-system ska kunna ge rättvisande svar.

Fördjupande frågor och svar om AI

- Vad kan AI göra?
- Hur ska jag tänka kring hantering av personuppgifter?
- Vad innebär EU:s AI-förordning?
- Följ utvecklingen

Bristande ansvarstagande i stadens arbete med AI

Dataskyddsombuds årsrapport

- Under året har dataskyddsombudet kunnat se att allt fler verksamheter inom Staden börjar utforska användningen av AI. Dataskyddsombudet har under året löpande kunnat identifiera stora risker med det arbete som bedrivs på stadenövergripande nivå. *Riskerna kommer dels utifrån att det från centralt håll hittills saknas styrning och samordning i hur tekniken kan, och får, användas.*

Utförda och pågående aktiviteter

- Mycket av styrningen finns på plats:
 - Se nästa bild
- Stadsledningskontoret arbetar med ett ytterligare förtydligande stöd till staden kring just AI.
- Nationellt stöd från t.ex. DIGG och IMY
- Respektive förvaltning och bolag behöver göra bedömningar vid utforskande eller implementering

Bristande ansvarstagande i stadens arbete med AI

Dataskyddsombuds årsrapport

- Dataskyddsombudets bedömning är att detta beror på att det inom ansvariga delar av förvaltningen saknas grundläggande kunskaper kopplat till dataskydds- och AI-lagstiftningen, vilket har medfört att frågorna inte kunnat hanteras inom ramen för projekt
- Vid de dialoger som varit upplever dataskyddsombudet att det finns en samsyn i frågan, och ansvariga funktioner har efterfrågat stöd i deras arbete.
- Dataskyddsombudet har också till uppgift att ge råd och information till förvaltningar och bolag i dataskyddsfrågor. Detta sker genom att dataskyddsombudet är behjälplig när frågor rörande behandlingen av personuppgifter uppkommer hos verksamheterna.

Utförda och pågående aktiviteter

- Utbildning/information till Kompetenscenter. Kontinuerlig bedömning och nya insatser.
- Vid har vid flertalet AI-tillfällen och framför allt inom innovationsarbetet haft med expertis dataskydd, jurister, informationssäkerhet och arkitektur
- Startat samarbete med stadsledningskontorets dataskyddsfunktion
- Pågår arbete tillsammans med dataskydd, jurister, informationssäkerhet och arkitekter. Inkluderat våra förvaltningsjurister.

Iakttagelse

- Dataskyddsfunktionen har vid flertalet tillfällen valt att inte delta eller stödja Intraservice och staden, t.ex.:
 - AI-speedar
 - Arbetet tillsammans med stadsledningskontoret under 2024
 - Workshop för Göteborgs Stads digitala assistent

Bristande ansvarstagande i stadens arbete med AI

Dataskyddsombuds årsrapport

- Dataskyddsombudets bedömning är att detta beror på att det inom ansvariga delar av förvaltningen *saknas grundläggande kunskaper kopplat till dataskydds- och AI-lagstiftningen*, vilket har medfört att frågorna inte kunnat hanteras inom ramen för projekt
- Vid de dialoger som varit upplever *dataskyddsombudet att det finns en samsyn i frågan, och ansvariga funktioner har efterfrågat stöd i deras arbete.*
- Dataskyddsombudet har också till *uppgift att ge råd och information till förvaltningar och bolag i dataskyddsfrågor.* Detta sker genom att dataskyddsombudet är behjälplig när frågor rörande behandlingen av personuppgifter uppkommer hos verksamheterna.

Utförda och pågående aktiviteter

- Utbildning/information till Kompetenscenter. Kontinuerlig bedömning och nya insatser.
- Vid har vid flertalet AI-tillfällen och framför allt inom innovationsarbetet haft med expertis dataskydd, jurister, informationssäkerhet och arkitektur
- Startat samarbete med stadsledningskontorets dataskyddsfunktion
- Pågår arbete tillsammans med dataskydd, jurister, informationssäkerhet och arkitekter. Inkluderat våra förvaltningsjurister.

lakttagelse

- Dataskyddsfunktionen har vid flertalet tillfällen valt att inte delta eller stödja Intraservice och staden, t.ex.:
 - AI-speedar
 - Arbetet tillsammans med stadsledningskontoret under 2024
 - Workshop för Göteborgs Stads digitala assistent

Bristande ansvarstagande i stadens arbete med AI

Dataskyddsombuds årsrapport

- Då dataskyddsombudet ser stora risker med att felaktig information om hur AI-lösningar kan användas sprids till medarbetare inom olika verksamheter i Staden rekommenderas förvaltningen omgående vidta åtgärder för att säkerställa att externa parter inte tillåts fortsätta kommunicera missvisande information vid de AI-forum som förvaltningen arrangerar.

Utförda och pågående aktiviteter

- När det gäller felaktig information och framför allt återkommande, från AI Sweden ser förvaltningen allvarligt på det då det är partner. Förvaltningen kommer så fort konkret och skriftlig information tillhandahållits från dataskyddsombuden kring när och vad som spridits felaktigt, eskalera frågan med AI Sweden för att förtydliga våra synpunkter kring dataskydd. Informationen utlovades av dataskyddsfunktionen i november 2024. I skrivande stund saknas återkoppling.
- Fortsatt närvaro av expertis, inkl. dataskyddsombud.

Bristande ansvarstagande i stadens arbete med AI

Dataskyddsombuds årsrapport

- Särskilt allvarligt är att förvaltningen initierat och genomdrivit ett helt projekt utan att nödvändiga avtal för reglering av ansvarsförhållanden utifrån GDPR funnits på plats. Det är även anmärkningsvärt att förvaltningen fortsatt initiera etapp 2 av projektet under samma förutsättningar.
- Dataskyddsombudet avråder förvaltningen från att fortsätta och/eller inleda, eller möjliggöra, nya behandlingar av personuppgifter i Svea GPT innan de juridiska förutsättningarna för detta har utretts och bedömts.

Utförda och pågående aktiviteter

- Förvaltningen håller med kring att det är olyckligt att avtal inte funnits från projektstart.
- Expertgrupp med expertis, inkl. stadsjuristerna.
- Tidigt konstaterande av vilka personuppgifter, samt minimerat risken.
- PUB-avtal finns framme och arbete pågår för undertecknande.
- 60st andra offentliga organisationer.

Kontakt

Anna (Anna-Lena) Björk

Chief Information Security Officer (CISO)

Enhetschef Styrning och uppföljning av informationssäkerhet

GÖTEBORGS STAD Intraservice

E-post: anna.bjork@intraservice.goteborg.se